

# Program Przeciw Korupcji

Warszawa 2009



FUNDACJA  
BATOREGO  
IM. STEFANA

**Adam Sawicki**

## **Monitoring wydatkowania wybranych funduszy publicznych**



# **1. Opis projektu**

## **1.1 Cele monitoringu wydatkowania wybranych funduszy publicznych**

Głównym celem projektu była analiza ewentualnych powiązań pomiędzy światem polityki i biznesu. W ramach monitoringu wydatkowania wybranych funduszy publicznych badaliśmy istnienie związków pomiędzy decyzjami o udzieleniu zamówień publicznych, a udzielonym wcześniej przez szefów lub właścicieli zwycięskich firm wsparciem dla partii politycznych. Sprawdzaliśmy również, czy taka zależność zachodzi w przypadku polityki kadrowej monitorowanych instytucji.

Z dotychczasowych doświadczeń zagranicznych min. ze Słowacji, Francji, Izraela i Stanów Zjednoczonych wiemy, że dość często firmy, a tam, gdzie jest to zakazane prawem, ich właściciele i szefowie, którzy wspierali finansowo partie polityczne w okresie wyborów, otrzymują następnie intratne zlecenia i kontrakty od instytucji publicznych, w których władzę objęły po zwycięskich wyborach wspierane wcześniej partie. Chcieliśmy sprawdzić czy w Polsce, opierając się na analizie publicznie dostępnych dokumentów, możliwe jest wykazanie takich zależności.

Drugim celem projektu był sprawdzenie realizacji w praktyce prawa dostępu do informacji publicznej. Realizując monitoring w znacznym stopniu korzystaliśmy z informacji, które są lub powinny być publicznie dostępne. Chcieliśmy więc uzyskać odpowiedź na pytanie czy i na ile możliwe jest przy obecnej praktyce stosowania tego prawa przeprowadzenie tego typu monitoringu.

## **1.2 Zakres monitoringu**

Działania na rzecz przejrzystości finansowania kampanii wyborczych i partii politycznych są prowadzone przez wiele organizacji pozarządowych w Europie i w Stanach Zjednoczonych. W ramach swoich działań niektóre z nich zajmują się ujawnianiem powiązań pomiędzy darczyńcami partii politycznych a decyzjami podejmowanymi po zwycięskich wyborach przez przedstawicieli tych partii. Przykładem takich działań może być działalność amerykańskiej *The National*

*Institute on Money in State Politics*<sup>1</sup> śledzącej polityczne wpłaty we wszystkich stanach USA i udostępniającej te dane on-line na swojej stronie [www.followthemoney.org](http://www.followthemoney.org). Organizacja ta udostępniła na przykład raporty na temat wpływów na rzecz polityków stanowych ze strony firm alkoholowych, tytoniowych i hazardowych.

Główną inspiracją dla naszego projektu była jednak działalność słowackiej organizacji *Aliancia Fair Play* i rozpoczęty przez nią w 2003 r. projekt „Kompleksowa Reforma Finansów Partyjnych” w ramach którego powstała wciąż aktualizowana baza danych<sup>2</sup> zawierająca między innymi dane dotyczące:

- osób i firm wspierających partie polityczne,
- kandydatów w wyborach do parlamentu,
- parlamentarzystów,
- wszystkich burmistrzów i radnych,
- wyników postępowań o udzielenia zamówienia publicznego,
- pożyczek udzielonych na podstawie gwarancji państwowych.

Baza ta pozwala zestawiać ze sobą te dane, co już na początku jej istnienia pozwoliło wskazać kilku donatorów, których firmy w wątpliwy sposób uzyskały zamówienia publiczne.

Jak zostało wspomniane wcześniej celem naszego projektu było zbadanie ewentualnych związków pomiędzy wsparciem partii politycznych a wynikami postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz wynikami konkursów na stanowiska w administracji publicznej. Cel ten realizowaliśmy poprzez porównywanie danych darczyńców partii politycznych i komitetów wyborczych z wynikami przetargów i postępowań rekrutacyjnych w instytucjach publicznych oraz sprawdzanie, kto jest właścicielem i kto zasiada w ciałach zarządzających zwycięskich firm.

Objęcie projektem tak szerokiego zakresu danych jak w przypadku działań słowackiej organizacji *Aliancia Fair Play* nie było możliwe, dlatego w ramach monitoringu analizowane były wyniki przetargów i rekrutacji ogłoszone **w wybranych trzech urzędach miast oraz dwóch ministerstwach** oraz listy darczyńców partii politycznych i komitetów wyborczych, które w wyniku wygranych wyborów objęły władzę w tych instytucjach.

---

<sup>1</sup> Skrótowy przegląd tego typu organizacji dokonany został w *Monitorowanie finansowania kampanii wyborczej. Podręcznik dla organizacji pozarządowej*, (rozdział 4), OSI Nowy Jork 2005  
<http://www.prezydent2005.org.pl/materiały.html>

<sup>2</sup> Baza dostępna jest w internecie pod adresem [www.fair-play.sk](http://www.fair-play.sk)

Dokonując w lutym 2007 r. wyboru monitorowanych partii i komitetów wyborczych wybrano 3 największe ówczesne partie polityczne, które bądź wchodziły w skład rządu (Prawo i Sprawiedliwość, Samoobrona) lub objęły władzę w dużym mieście (Platforma Obywatelska w Warszawie). Do monitorowania wybrano również lokalny Komitet Wyborczy Samorządny Oświęcim – wybór ten podyktowany był chęcią sprawdzenia zależności między polityką a biznesem na szczeblu lokalnym.

Następnie zdecydowano o wyborze ministerstw i urzędów miast (w których władze sprawowali przedstawiciele ww. partii) poddanych monitoringowi pod kątem wyników przetargów publicznych i postępowań rekrutacyjnych. Wybrano 2 ministerstwa: Transportu (PiS) oraz Pracy i Polityki Społecznej (Samoobrona – do lipca 2007 r.) oraz 3 urzędy miast: Warszawa (PO), Płock (PiS) oraz co oczywiste ze względu na nazwę komitetu wyborczego Oświęcim (KW Samorządny Oświęcim).

W 2007 r. w związku z wcześniejszymi wyborami parlamentarnymi do władzy doszła koalicja PO-PSL. Ministerstwo Transportu znalazło się w gestii Platformy Obywatelskiej i zostało włączone do Ministerstwa Infrastruktury, a Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zostało objęte przez przedstawiciela Polskiego Stronnictwa Ludowego. Ze względu na szeroki zakres działania Ministerstwa Infrastruktury zakres monitoringu nie uległ rozszerzeniu na całe Ministerstwo. Objęcie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez nieuwzględniane do tej pory w projekcie PSL spowodowało konieczność uzupełnienia posiadanych danych o listę darczyńców PSL w 2007 r.

W ramach ministerstw monitorowane były również wyniki postępowań przetargowych i rekrutacyjnych w następujących jednostkach im podległym lub nadzorowanym:

- w przypadku Ministerstwa Transportu (a po przekształceniu odpowiednich departamentów Ministerstwa Infrastruktury) były to:
  - Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego w Warszawie
  - Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie
  - Instytut Łączności w Warszawie
  - Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej "Poczta Polska" w Warszawie
  - Transportowy Dozór Techniczny w Warszawie
- w przypadku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej były to:
  - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych (do czerwca 2007, później został wyłączony z gestii MPiPS).

### 1.3. Metodologia projektu

W ramach projektu monitoringu wydatkowania środków publicznych pozyskiwane były następujące kategorie danych:

- dane o darczyńcach wybranych partii politycznych i komitetów wyborczych
- dane dotyczące podmiotów gospodarczych, których właścicielami bądź zarządzającymi są darczyńcy wybranych partii politycznych i komitetów wyborczych
- dane o wynikach postępowań przetargowych o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań rekrutacyjnych na stanowiska w instytucjach zarządzanych przez przedstawicieli wybranych partii

**Dane o darczyńcach wybranych partii politycznych i komitetów wyborczych** uzyskiwane były w całości z Państwowej Komisji Wyborczej. Lista darczyńców (osób fizycznych i prawnych) partii: Samoobrona, Prawo i Sprawiedliwość, Platforma Obywatelska oraz KW Samorządny Oświęcim powstała na podstawie analizy dokumentów złożonych w Państwowej Komisji Wyborczej<sup>3</sup> tj.:

- sprawozdań o źródłach pozyskania środków finansowych ww. partii za lata 2005 – 2007 oraz PSL za 2007 r.,
- sprawozdań wyborczych komitetów wyborczych ww. partii biorących udział w wyborach parlamentarnych 2005 r.,
- sprawozdań wyborczych kandydatów na prezydenta wywodzących się z ww. partii uczestniczących w wyborach prezydenckich 2005 r.,
- sprawozdań finansowych komitetów wyborczych partii oraz KW Samorządny Oświęcim uczestniczących w wyborach samorządowych w 2006 r.,
- sprawozdań wyborczych komitetów wyborczych ww. partii i PSL biorących udział w wyborach parlamentarnych 2007 r.

---

<sup>3</sup> Sprawozdanie KW Samorządny Oświęcim z wyborów samorządowych 2006 r. zostało złożone u właściwego terytorialnie Komisarza Wyborczego

Za darczyńców uznawane były również firmy, którym komitet wyborczy na dzień złożenia sprawozdania wyborczego nie zapłacił za usługi.

Ze względu na większe prawdopodobieństwo wystąpienia zależności oraz bardzo dużą liczbę darczyńców (kilkadziesiąt tysięcy osób z darowiznami w przedziale 20 zł - 20 000 zł) analizą objęto osoby wpłacające kwotę równą lub większą od 10 000 zł.

**Dane dotyczące podmiotów gospodarczych**, których właścicielami bądź zarządzającymi byli darczyńcy wybranych partii politycznych i komitetów wyborczych uzyskiwane były z elektronicznej bazy Krajowego Rejestru Sądowego. Program ten umożliwia oczywiście również uzyskiwanie danych w przeciwną stronę tj. sprawdzenie, kto jest właścicielem lub kto zarządza podmiotami gospodarczymi, który wygrały postępowania przetargowe w monitorowanych instytucjach.

**Dane o wynikach postępowań przetargowych** o udzielenie zamówienia publicznego oraz postępowań rekrutacyjnych na stanowiska w instytucjach zarządzanych przez przedstawicieli wybranych partii uzyskiwane były przede wszystkim od monitorowanych instytucji. Dane te uzyskiwane były następującymi sposobami<sup>4</sup>:

- w trybie on-line m.in. z Biuletynów Informacji Publicznej odpowiednich instytucji,
- z portalu Urzędu Zamówień Publicznych oraz bazy ogłoszeń o wolnych stanowiskach w służbie cywilnej zamieszczonej na stronach BIP Kancelarii Premiera Rady Ministrów,
- w wyniku pisemnej prośby o udostępnienie danych kierowanej do monitorowanej instytucji,
- na skutek żądania informacji publicznej w trybie określonym w ustawie o dostępie do informacji publicznej,

Następnie dane te były zestawiane ze sobą w celu znalezienia ewentualnych zależności między darczyńcami partii politycznych a wynikami przetargów bądź rekrutacji. Wykorzystano przy tym poniżej przedstawione narzędzia..

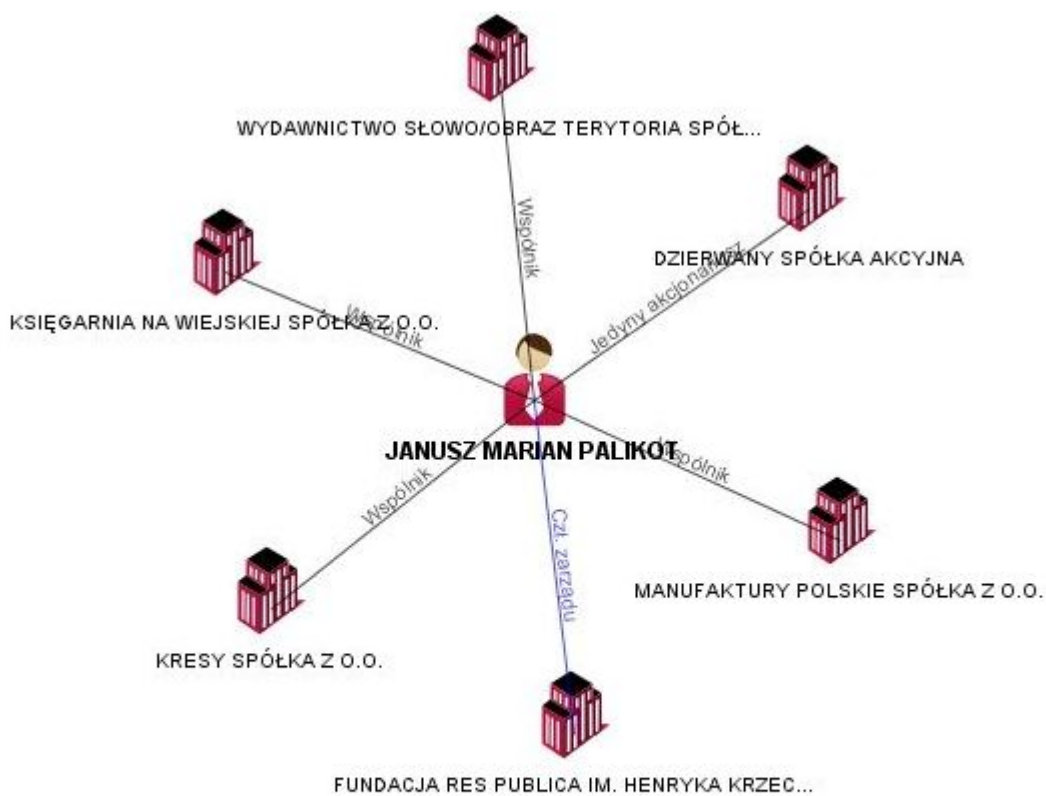
**Wewnętrzna baza danych** zawierająca wyniki przetargów i rekrutacje oraz pełne dane osobowe darczyńców partii łącznie z adresem zamieszkania i nr PESEL (jeśli był podany). Szczegółowe dane osobowe darczyńców partii politycznych uzyskane w PKW zostały umieszczone w wydzielonej i zabezpieczonej zgodnie z wymogami Ustawy o ochronie danych

---

<sup>4</sup> Przykłady takich działań zostały szerzej opisane w podrozdziale 2.3. *Dostęp do informacji publicznej*

osobowych bazie danych. Wniosek o rejestrację bazy danych czeka na rozpatrzenie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych już ponad 12 miesięcy – został złożony w grudniu 2007 r.

Kolejnym narzędziem była, wspomniana już wcześniej, elektroniczna **baza KRS** umożliwiająca przeglądanie danych zawartych w Krajowym Rejestrze Sadowym oraz wyszukiwanie interesujących nas osób fizycznych i podmiotów gospodarczych. Możliwe było również sprawdzenie struktury właścicielskiej danej firmy na przestrzeni kilku ostatnich lat, powiązań kapitałowych z innymi firmami czy też sprawdzenie z jakimi firmami jest lub była związana dana osoba. Można z jej pomocą również przedstawić w formie graficznej powiązania kapitałowo-osobowe, co zdecydowanie ułatwia zrozumienie natury tych powiązań – przykład poniżej.



Rys. 1 Powiązania kapitałowe Janusza Marian Palikota (stan na styczeń 2009)

Kolejnym bardzo pomocnym narzędziem była specjalnie opracowana na nasze zamówienie **wyszukiwarka artykułów prasowych** z archiwum Gazety Wyborczej i Rzeczpospolitej. Program ten umożliwiał wyszukanie i „hurtowe” ściąganie artykułów prasowych z „Gazety Wyborczej” i „Rzeczpospolitej” z lat 2005-2008 zawierających określone nazwiska i nazwy firm oraz przygotowuje zestawienie częstości występowania tych zmiennych wyróżniając informacje o współwystępowaniu kilku osób czy firm w tych samych artykułach. Informacje te znacznie ułatwiły opracowanie zebranych danych oraz w wielu przypadkach umożliwiały zdefiniowanie powiązań kapitałowych darczyńców partii politycznych w przypadkach gdy nieznan był numer PESEL.



## Etapy realizacji projektu monitorowania wydatkowania wybranych funduszy publicznych

### Prace przygotowawcze

Zapoznanie się z podobnymi projektami realizowanymi w USA i na Słowacji  
np. Aliancia Fair Play

### Opracowanie metodologii

Opracowanie zasad zbierania i porównywania danych, konsultacje z ekspertem  
Wybór monitorowanych partii i urzędów

Opracowanie i zakup informatycznych narzędzi wspierających analizę danych

#### Dane darczyńców

Tworzenie listy darczyńców partii politycznych za lata 2005-2007 oraz komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach prezydenckich 2005 r., parlamentarnych 2005 i 2007 r. oraz samorządowych 2006

#### Dane z KRS

Sukcesywne uzyskiwanie informacji z Krajowego Rejestru Sądowego nt. darczyńców partii politycznych i komitetów wyborczych

#### Dane z archiwów prasowych

Weryfikacja danych dotyczących niektórych darczyńców w archiwach prasowych

#### Dane beneficjentów przetargów

Sukcesywne tworzenie bazy wyników przetargów w monitorowanych instytucjach w latach 2006-2008

#### Dane zatrudnionych

Sukcesywne tworzenie bazy wyników rekrutacji na wolne stanowiska w monitorowanych instytucjach w latach 2006-2008

Analiza uzyskanych danych

Opracowanie raportu końcowego

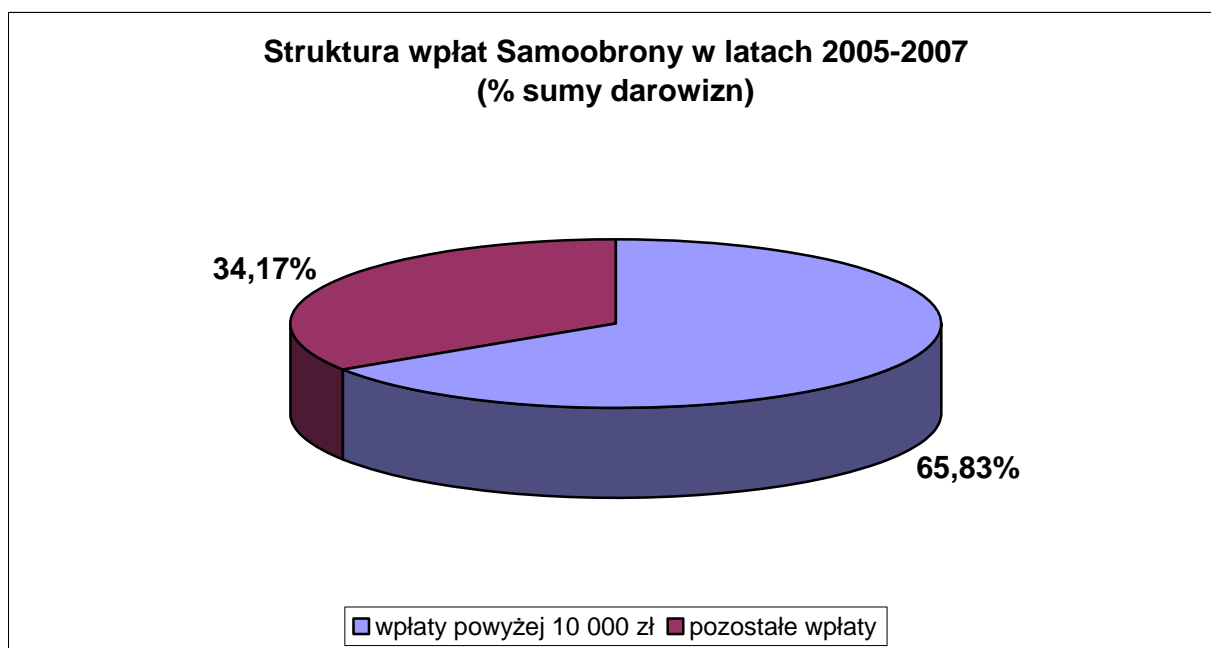
Podsumowanie całości projektu monitoringu –  
rozpowszechnienie rezultatów, przedstawienie wniosków i rekomendacji.  
Konferencja przedstawiająca raport

## 2. Wyniki projektu

### 2.1 Charakterystyka dochodów monitorowanych partii politycznych

#### 2.1.1. Samoobrona

Darczyńcy Samoobrony w latach 2005-2007 wpłacili kwotę 8 303 017,03 zł na konto partii bądź Funduszu Wyborczego oraz na konto KW Andrzeja Leppera w wyborach prezydenckich 2005 roku. Wpłaty równe lub większe od 10 000 zł złożyły się na łączną kwotę 5 465 486,44 zł.



Na liście wpłat można znaleźć kilka przykładów wpłat rodzinnych<sup>5</sup>, gdzie wpłacały na rzecz partii bądź jej Funduszu Wyborczego całe rodziny. Przykładem może być rodzina p. Górniaków, gdzie 5 członków rodziny wpłaciło na konto partii i FW w 2005 r. łącznie 97 585,00 zł. Nie jest to zabronione, ale powstaje pytanie czy wszyscy członkowie tak aktywnie wspierają partię, czy też może za pośrednictwem członków rodziny robi to jedna osoba – w tym drugim przypadku byłoby to obejście limitów wpłat od osób fizycznych.

Ciekawostką o której warto wspomnieć jest dokument znaleziony w sprawozdaniu

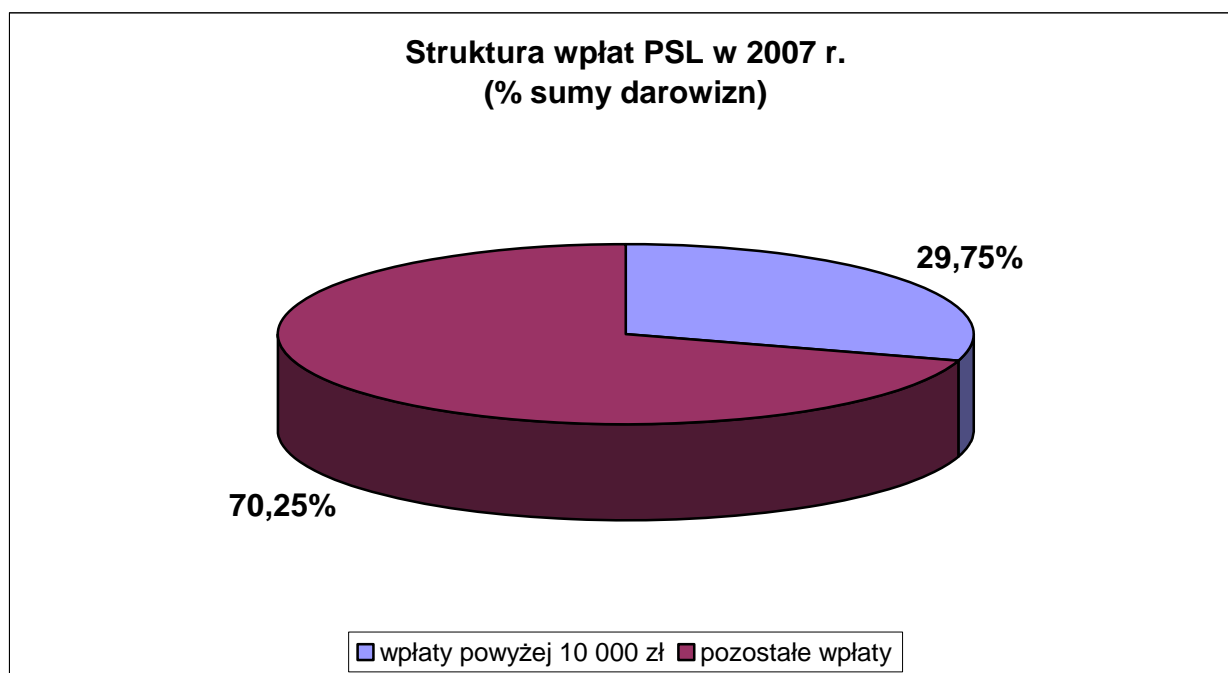
---

<sup>5</sup> Wpłaty takie zostały szerzej opisane w raporcie *Wybory prezydenckie 2005. Monitoring finansów wyborczych*, Warszawa 2006 s. 34

rocznym Samoobrony za rok 2005. Jest to uchwała nr 3 Rady Krajowej Samoobrony RP z dnia 21.12.2002 r. w sprawie składek partyjnych i świadczeń finansowych, która ustanawia obowiązek „świadczeń finansowych przez osoby pełniące funkcje w strukturach Partii i innych instytucjach z rekomendacji Partii”. Decyzja nr 2 z dnia 09.01.2003 r. w sprawie realizacji ww. uchwały precyzuje m.in., że w przypadku dochodów z tytułu pracy lub udziału w radach nadzorczych i innych płatnych gremiach przedstawicielskich należy przekazywać na rzecz partii 7% dochodu brutto. Najbardziej zaskakująca jest treść aneksu do tej decyzji (nie datowany), który wprowadza obowiązek odprowadzania tej kwoty nie na konto partii a na konto Związku Zawodowego „Samoobrona RP” (!) czyli podmiotu formalnie niezależnego od partii Samoobrona RP.

## PSL

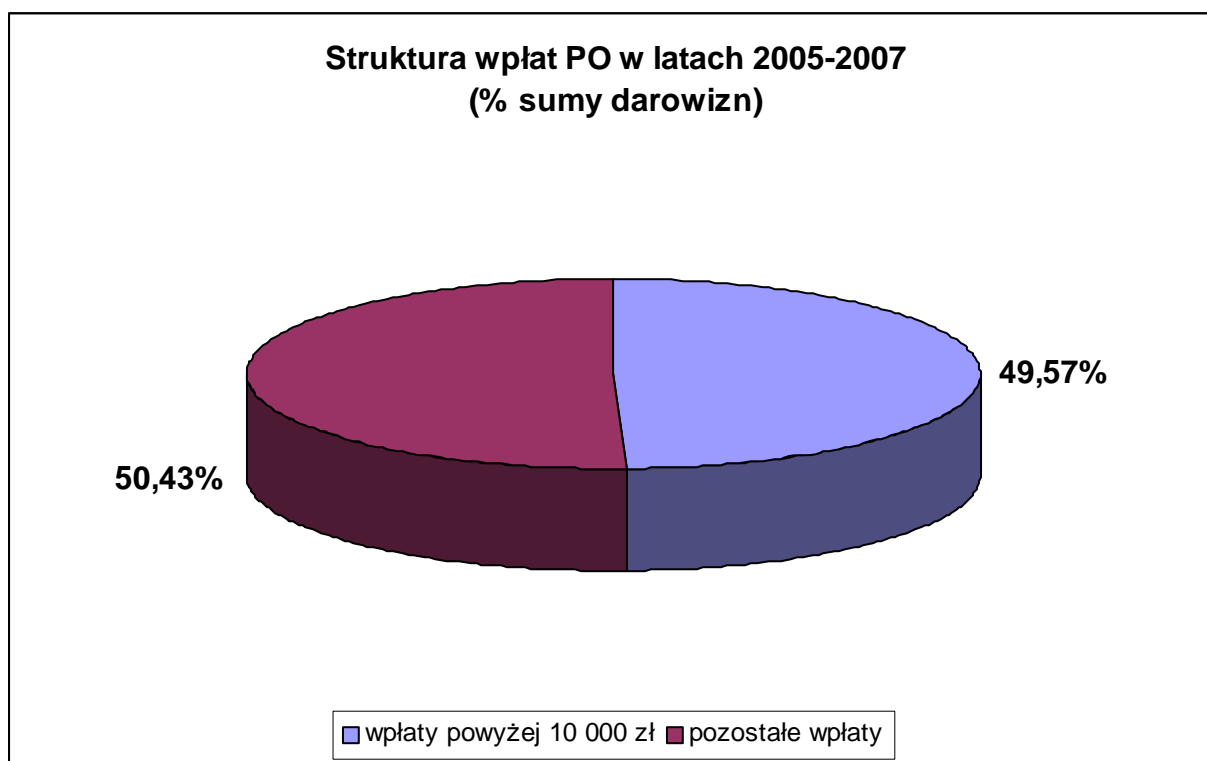
Darczyńcy PSL w roku 2007 dokonali wpłat na kwotę 4 015 306,04 zł na konto partii bądź Funduszu Wyborczego. Wśród nich wyróżniono 103 osoby, których wpłaty równe lub większe od 10 000 zł złożyły się na łączną kwotę 1 194 680,00 zł.



## Platforma Obywatelska

Darczyńcy Platformy Obywatelskiej dokonali w latach 2005-2007 wpłat na kwotę 51 447 782,95 zł na konto partii bądź Funduszu Wyborczego. Wpłaty równe lub większe od 10 000 zł złożyły się na łączną kwotę 25 503 511,09 zł.

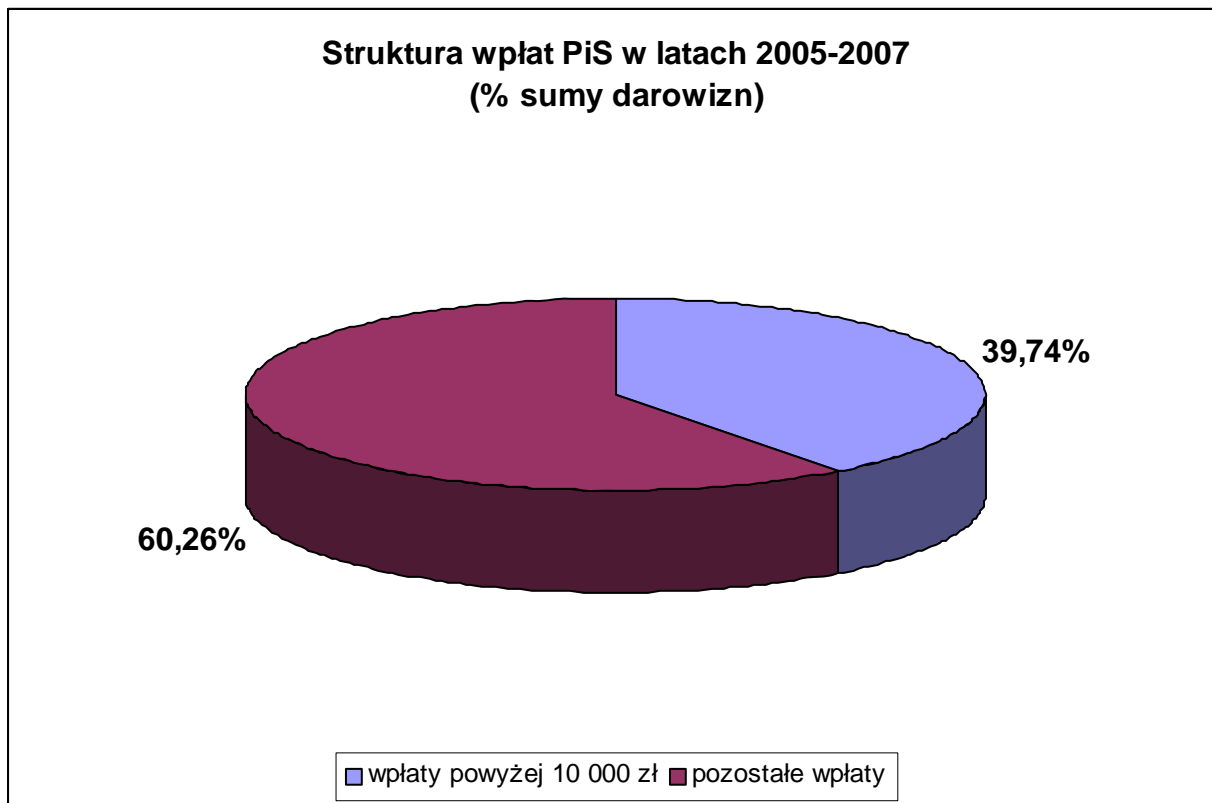
Na liście wpłat można znaleźć kilka przykładów wpłat rodzinnych, gdzie na rzecz partii bądź jej Funduszu Wyborczego wpłacali członkowie tej samej rodziny.



## Prawo i Sprawiedliwość

Darczyńcy Prawa i Sprawiedliwości w latach 2005-2007 dokonali wpłat na kwotę 29 130 552,77 zł na konto partii bądź Funduszu Wyborczego. Wpłaty równe lub większe od 10 000 zł złożyły się na łączną kwotę 11 575 484,38 zł.

Na liście wpłat również można znaleźć kilka przykładów wpłat rodzinnych, gdzie na rzecz partii bądź jej Funduszu Wyborczego wpłacali członkowie tej samej rodziny.



## 2.2. Wykazane korelacje

### 2.2.1 Urząd Miasta Oświęcim

Porównano nazwiska osób wpłacających na konto Komitetu Wyborczego „Samorządny Oświęcim” 2006 r. (36 wpłat) z wynikami 150 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego ogłoszonych w Oświęcimiu od 1 stycznia 2006 do 30 września 2008 r. Sprawdzono czy właściciele bądź zarządzający firm, które uzyskały zamówienia byli również darczyńcami KW „Samorządny Oświęcim” – porównanie to nie wykazało żadnych zbieżności.

Natomiast w jednym przypadku jeden z darczyńców został zatrudniony przez podmiot zależny od UM Oświęcimia. Jerzy Stachoń, członek stowarzyszenia „Samorządny Oświęcim” i komitetu wyborczego o tej samej nazwie wpłacił w 2006 r. 8 000 zł. Od maja 2007 r. był prokurentem, a od grudnia 2007 r. jest członkiem zarządu Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Oświęcimiu, spółki należącej do gminy miejskiej Oświęcim. Wydaje się, że w tym przypadku również trudno mówić o zależności pomiędzy dokonaną wpłatą a zatrudnieniem, mamy tu raczej

do czynienia z dość powszechnym niestety przykładem zatrudniania przedstawicieli zaplecza politycznego po wygranych wyborach.

### **2.2.2 Urząd Miasta Płock**

Porównano nazwiska osób wpłacających na konto partii i funduszu wyborczego PiS w latach 2005 – 2007 (ok. 40 wpłat mieszkańców Płocka i okolic oraz blisko 900 osób z całego kraju wpłacających powyżej 10 000 zł.) z wynikami 616 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego ogłoszonych w Płocku od 1 stycznia 2006 do 30 września 2008 r. Sprawdzono, czy właściciele bądź zarządzający firm, które uzyskały zamówienia byli również darczyńcami PiS - porównanie to wykazało zaledwie 1 zbieżność.

W roku 2006 Mieczysław i Grzegorz Lipowscy dokonali po jednej wpłacie na Fundusz Wyborczy PiS w wys. 5 000 zł. każda. Są oni współwłaścicielami firmy remontowo-budowlanej "Lipowski" sp.j. Mieczysław i Grzegorz Lipowscy<sup>6</sup>. Firma ta wygrała kilka przetargów budowlanych rozpisanych przez UM Płocka (wg. dat podpisania umów):

- 23.06.2006 na opracowanie kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowej i realizację zadania inwestycyjnego pn. „Rozbudowa i przebudowa Przychodni Rehabilitacyjnej przy ul. Tysiąclecia”, (konsorcjum 3 firm); wartość zamówienia: brutto 7 256 560,00 zł,
- 06.10.2006 na budowę nawierzchni dróg wraz z infrastrukturą techniczną na osiedlu Podolszyce Północ w ulicach: Ossowskiego, Patriotów i Obrońców Helu – IV etap zadania – budowa ulicy Patriotów od skrzyżowania z ul. Ossowskiego do końca ulicy; wartość zamówienia: 739 641,22 zł brutto.
- 06.06.2007 budowę ulicy Patriotów od skrzyżowania z ulicą Ossowskiego do końca ulicy - roboty dodatkowe; zamówienie z wolnej ręki, wartość zamówienia: 34.664,65 brutto
- 2.07.2007 na budowę ulicy Ossowskiego – etap IV w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa dróg wraz z infrastrukturą na Osiedlu Podolszyce Północ (Ulice : Ossowskiego, Patriotów, Obrońców Helu, Grota Roweckiego); wartość zamówienia 799 100,00 zł brutto

Ponadto w jednym przypadku jeden z darczyńców został zatrudniony przez podmiot zależny od UM Płocka. Chodzi tu o Piotra Kubereę, obecnego wiceprezydenta Płocka (PiS), który w 2006

r. dokonał wpłaty w wys. 2 300 zł na rzecz PiS. Osoba ta jest od października 2007 (z krótką przerwą) członkiem rady nadzorczej Wisły Płock SA. Ze względu na niską kwotę wsparcia trudno mówić o zależności pomiędzy dokonaną wpłatą a zatrudnieniem.

Na marginesie można jedynie wspomnieć o dość ciekawym życiorysie politycznym Piotra Kubery. Był członkiem SLD, po odejściu z SLD uzyskał mandat radnego (wybory 2002) z ramienia stowarzyszenia Nasze Miasto Płock, w trakcie kadencji wstąpił do PO.

*”Żona Anna od dwóch lat pracuje w Płockiej Energetyce Ciepłej, gminnej spółce podległej prezydentowi. Kubera nie ukrywa, że otrzymała tę pracę już po wyborach. - Taki był warunek objęcia przeze mnie stanowiska wiceprezydenta - mówi otwarcie. - Bo jeśli miałem zacząć pracę w płockim samorządzie, oboje musieliśmy zrezygnować z pracy w Warszawie i zostawić tam cały dorobek zawodowy<sup>7</sup>.”*

W wyborach w 2006 roku uzyskał mandat z ramienia PiS, obecnie znów jest wiceprezydentem Płocka. Żona Anna od września 2007 r. zasiada w radzie nadzorczej Rewitalizacja sp. z o.o. spółki należącej do miasta Radomia (PiS)<sup>8</sup>.

Ciekawe spostrzeżenia przynosi natomiast ogólna analiza wyników postępowań o udzielenie zamówienia publicznego ogłaszanych przez UM Płocka, w szczególności postępowań z wolnej ręki. Dość duże pieniądze (kilka milionów zł) zostało wydatkowane na imprezy masowe i roboty budowlane. Czasem specyfika zamawianej usługi uniemożliwia przeprowadzenie przetargu (monopol usługodawcy, nietypowe zamówienie itp.), niemniej w kilku przypadkach może pojawić się pytanie o przyczyny nie zastosowania trybu przetargowego np.:

- organizacja 6 różnych imprez przez Polską Agencję Imprez Masowych za łączną kwotę 2 250 000,00 zł,
- budowa infrastruktury technicznej i nawierzchni ulicy: Torowe, Żabiej, Błotnej za 432 274,50 zł
- wykonanie dokumentacji technicznej remontu pływalni Podolanka za 240 00,00 zł,
- wykonanie schodów przed ratuszem za 96 380,00 zł,

### **2.2.3 Urząd Miasta St. Warszawy**

Porównanie listy darczyńców PO z wynikami ponad 5000 przetargów i ponad 2000 rekrutacji w

---

<sup>6</sup> Ustalenie dokonane bez weryfikacji nr PESEL zawartego w KRS firmy.

<sup>7</sup> *Gazeta Wyborcza Mazowsze* (Płock) nr 26, wydanie z dnia 01/02/2005

okresie 1 stycznia 2006 – 30 września 2008 r. w Urzędzie M. st. Warszawy i jednostkach podległych nie wykazało występowania korelacji.

Na marginesie należy wspomnieć, że Najwyższa Izba Kontroli w styczniu 2009 r. w *Informacji o wynikach kontroli naboru na stanowiska urzędnicze w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego* zwróciła uwagę na nieprawidłowości związane z trybem zatrudniania w Urzędzie Miasta. Zwrócono uwagę m.in. na dokonywanie obsady stanowisk bez przeprowadzenia naboru oraz na naruszenia postanowień wewnętrznych procedur dotyczących naboru w trakcie postępowań rekrutacyjnych. W tym drugim przypadku naruszenie było istotne z punktu widzenia dostępu do informacji publicznej, ponieważ w 65 na 77 kontrolowanych naborów tekst ogłoszenia o naborze opublikowano w terminie od 4 do 2,5 miesiąca od daty wpływu decyzji o rozpoczęciu naboru do Biura Kadr i Szkoleń, pomimo że wg regulaminu zatrudniania, ogłoszenie o naborze winno być umieszczone w BIP oraz na tablicy informacyjnej Urzędu, nie później niż w ciągu trzech dni od dnia podjęcia decyzji o rozpoczęciu naboru.

#### **2.2.4. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej**

Porównanie listy darczyńców Samoobrony z wynikami postępowań rekrutacyjnych w MPiPS w okresie 1 stycznia 2006-30 czerwca 2007 wykazało tylko jedną zbieżność, a raczej jej podejrzenie. Pani Aleksandra Sawicka wpłaciła w 2005 i 2007 r. na konto partii i Funduszu Wyborczego łączną kwotę 43 920,00 zł. Na liście osób wskazanych do zatrudnienia w Departamencie Wdrażania EFS MPiPS w wyniku postępowania BSC nr 9 z 1.05.2007 na stanowiskach od referendarza do specjalisty widnieje „Aleksandra Sawick” – zakładając, że w nazwisku tym jest literówka to jest to samo imię i nazwisko co ww. darczyńcy. Niestety ze względu na brak jakichkolwiek bliższych danych dotyczących osoby darczyńcy jak i zatrudnionej nie można stwierdzić, czy jest to ta sama osoba.

Ciekawe spostrzeżenia przyniosła natomiast lektura listy udzielonych zamówień publicznych. Można wśród nich znaleźć wiele pozycji dotyczących zamówienia usługi polegającej na koordynacji projektów, np. 16.01.2007 r. podpisano umowę na usługę „Pełnienie funkcji koordynatora oraz asystenta projektu pod nazwą „Jak dobrze być przedsiębiorcą kobietą”, gdzie kryteria oceny ofert była następujące: cena – 40%, doświadczenie zawodowe –

---

<sup>8</sup> Więcej w: „*Radomsko-płocki kadrowy patent PiS*”, Gazeta Wyborcza nr 65, wydanie z dnia 17/03/2008



25%, przygotowanie merytoryczne – 35%. Jest bardzo zastanawiające, że praca, która jest zazwyczaj wykonywana w ramach umowy o pracę lub umowy zlecenie, jest przedmiotem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i traktowane jest jako usługa, której istotnym kryterium oceny jest jak najniższa cena. Taka praktyka wydaje się szczególnie zaskakująca w przypadku ministerstwa, które słowo „praca” ma w swojej nazwie.

Oprócz ww. przypadku, takie zamówienia były dokonywane przykładowo na usługę „Pełnienie funkcji koordynatora projektu „Promocja antydyskryminacyjnych przepisów prawa pracy”” (data zakończenia postępowania 04.12.2006 r.), „Pełnienie funkcji koordynatora projektu ds. merytorycznych w projekcie pod nazwą „Kobieta-Rodzina-Praca kampania medialna”” (umowa z dnia 26.02.2007) itp.

### **2.2.5. Ministerstwo Transportu**

Porównanie listy darczyńców PiS z wynikami 56 przetargów i 176 rekrutacji przeprowadzonych w Ministerstwie Transportu i jednostkach podległych nie wykazało występowania interesujących nas korelacji.

Lektura udzielonych zamówień, tak jak w innych instytucjach budzi czasem wątpliwości. W przypadku Ministerstwa Transportu takim przykładem jest zamówienie z 2006 r. o nr 2006/S 177-188229 dotyczące usługi serwisowania drukarek OCE będących w posiadaniu Ministerstwa Transportu. Wartość zamówienia wyniosła 886 115,16 zł, została zastosowana procedura negocjacyjna bez uprzedniego ogłoszenia z firmą Océ Poland Ltd. Jako przyczynę zastosowania tej właśnie procedury podano, że usługa może być realizowana wyłącznie przez określonego oferenta z przyczyn technicznych i związanych z ochroną wyłącznych praw. Zamówienie to jest przykładem tego jak znaczne kwoty można wydatkować nie stosując trybu przetargowego.

## **2.3. Dostęp do informacji publicznej**

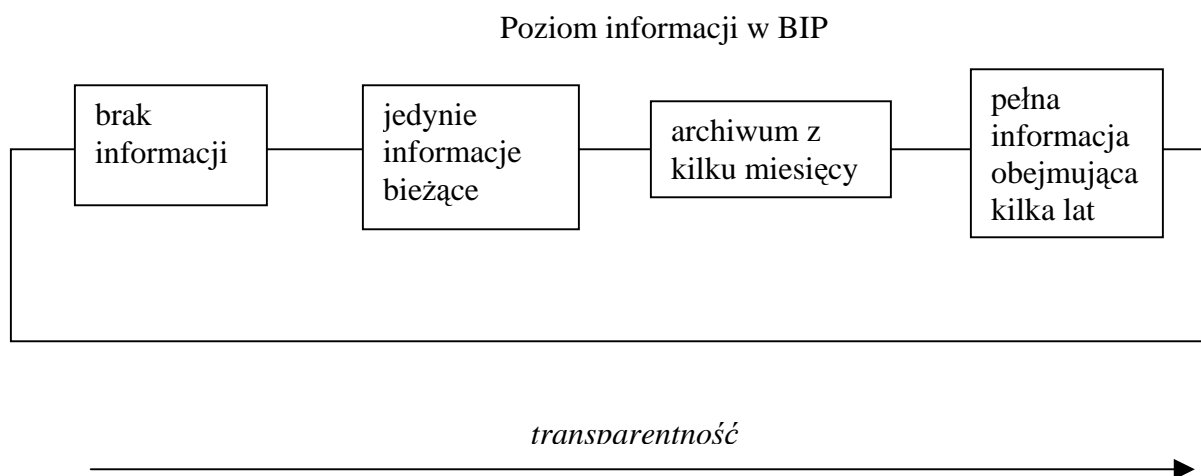
### **2.3.1 Problemy z uzyskaniem informacji publicznej**

Uzyskiwanie danych na temat wyników przetargów i rekrutacji w monitorowanych instytucjach publicznych napotykało wiele trudności (w przeciwieństwie do pozyskiwania danych o darczyńcach partii politycznych z PKW, gdzie nie było żadnych problemów). Jak zostało

wspomniane w podrozdziale 1.3 pozyskiwania danych opierało się na kilku sposobach:

- tryb on-line m.in. z Biuletynów Informacji Publicznej odpowiednich instytucji,
- portal Urzędu Zamówień Publicznych oraz bazy ogłoszeń o wolnych stanowiskach w służbie cywilnej zamieszczonej na stronach BIP Kancelarii Premiera Rady Ministrów,
- pisemne prośby o udostępnienie danych kierowane do monitorowanych instytucji,
- żądania informacji publicznej w trybie określonym w ustawie o dostępie do informacji

Pozyskanie oczekiwanych danych z instytucji za pomocą działań pierwszego typu eliminowało konieczność prowadzenia działań dalszych. To, na jakim etapie udało się pozyskać oczekiwane informacje z danej instytucji, może być jednocześnie uznane za miernik jej przejrzystości.



Krótką charakterystyka BIP-ów monitorowanych instytucji (stan na styczeń 2009)

Monitorowana instytucja	Informacja o wynikach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego	Informacja o wynikach konkurów na wolne stanowiska pracy	Informacja o możliwości i trybie uzyskania informacji publicznej	Uwagi
Urząd Miasta Oświęcim	tak, aktualne oraz archiwalne za lat 2003-2008	tak	nie, są natomiast pełne dane teleadresowe U.M.	
Urząd Miasta Płocka	tak, ale tylko za pół roku wstecz	tak, ale bez dat	tak	
Urząd M.st. Warszawy	tak	tak	tak	
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	tylko z kilku tygodniu wstecz	dział „wyniki naboru” nie zawiera żadnych dokumentów	kontakt do redaktora strony	informacje o wynikach przetargów i rekrutacji jest bardzo trudno dostępna w zakładce „Rejestr Zmian”
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	tak, ale trudno określić za jaki okres wstecz	tak	kontakt do redaktora strony i instrukcja korzystania z BIP	
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	wyniki jedynie 27 postępowań	wyniki jedynie 24 konkursów	kontakt do redaktora strony, załączona ustawa o d.i.p oraz formularz wniosku o udost. inf. publicznej.	
Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego w Warszawie	tak (od 13.09.2006)	brak	jest wzór wniosku o udzielenie inf. pub. oraz treść Konstytucji RP i ustawy o d.i.p	
Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie	nie, jedynie informacja z 30.12.2008 dot. wyniku I przetargu	brak	jest wskazana osoba odpowiedzialna za udzielania informacji publicznej, załączony jest formularz podania o udost. inf. publicznej.	Na stronie głównej można znaleźć listę wszystkich pracowników IBDiM.
Instytut Łączności w Warszawie	tak, informacja dotycząca przetargów za 2008 r., archiwum podzielone jest na archiwum przetargów rozstrzygniętych (lata 2005-2007) oraz unieważnionych (2006-2007).	brak	opisana jest szczegółowo procedura uzyskiwania informacji publicznej oraz formularz on-line podania o udost. inf. publicznej.	
P.P.U.P. Poczta Polska	tak	nie	kontakt do redaktora strony oraz rzecznika prasowego	
Transportowy Dozór Techniczny	tak (od 01.12.2003)	brak	brak	brak strony BIP

W przypadku braku możliwości pozyskania informacji ze stron internetowych (BIP, UZP, BIP KPRM) zwracano się z **pisemnymi prośbami o udostępnienie danych** kierowanymi do monitorowanych instytucji. W prośbach tych nie powoływaliśmy się na ustawę o dostępie do informacji publicznej, chcąc sprawdzić, jakie jest realizowana ta ustawa wobec podmiotów nie wskazujących podstawy prawnej zapytania. Zazwyczaj instytucje nie odmawiały ich, niemniej sam proces odpowiedzi na nasze pisma był bardzo długi, prawie do każdej instytucji trzeba było również dzwonić i wysłać fakсы z przypomnieniami. Powodowało to niestety duże opóźnienia w uzyskiwaniu tak podstawowych jakby się wydawało informacji o wynikach przetargów i rekrutacji. Przy tej okazji bardzo często od pracowników odpowiedzialnych za rekrutacje czy zamówienia publiczne można było usłyszeć nieprawdziwą informację, że wszystkie potrzebne informacje znajdują się w BIP-ie danej instytucji.

#### *Dostęp do informacji publicznej - przykład nr 1*

W nielicznych przypadkach, gdy nasze prośby nie przynosiły rezultatu, występowaliśmy **z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej** w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej bądź na podstawie innej ustawy. Przykładem takich działań wobec instytucji jest opisana poniżej wymiana korespondencji z Urzędem Miasta Płocka (kopie dokumentów w Aneksie nr 1).

W dniu 7 grudnia 2007 r. w związku z niewystarczającymi informacjami na stronie BIP-u UM Płocka zwróciliśmy się do odpowiedniego wydziału z prośbą<sup>9</sup> o udostępnienie nam wyników przetargów oraz rekrutacji prowadzonych przez UM w 2006 r. i I poł. 2007 r.. W piśmie tym nie powoływaliśmy się na ustawę o dostępie do informacji publicznej, chcąc sprawdzić jakie są reakcje na pisma pisane potocznym językiem.

Na pismo otrzymaliśmy 2 odpowiedzi. Pierwsza to decyzja odmowna prezydenta Płocka dotycząca przetargów, "ponieważ brak jest żądanych dokumentów, niemożliwym jest ich udostępnienie..."<sup>10</sup>.

Druga odpowiedź dotyczyła rekrutacji i jest to jednozdaniowe pismo informujące, że w żądanym okresie były 3 konkursy i 2 nabory<sup>11</sup>.

---

<sup>9</sup> Patrz aneks 1.1

<sup>10</sup> Patrz aneks 1.2

<sup>11</sup> Patrz aneks 1.5

Odpowiedź UM Płocka uznaliśmy za wysoce niesatysfakcjonującą, w związku z czym zmuszeni byliśmy powołać się odpowiednie podstawy prawne.

W odpowiedzi na decyzję prezydenta Płocka postanowiliśmy przed ew. odwołaniem się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wystąpić do prezydenta z wnioskiem o uzupełnienie decyzji<sup>12</sup> na podstawie art. 111 par. 1 KPA. W decyzji prezydenta jest mowa o przetargach instytucji podległych UM, zaś my prosiliśmy o przetargi UM. Zasugerowaliśmy też, że skoro w BIP UM Płocka jest zapowiedź przeprowadzenia 150 przetargów w I poł. 2007 r. to brak dokumentów wydaje nam się nieprawdopodobny.

Natomiast odpowiedź na pismo dot. rekrutacji sprawiła nam trochę problemu. Pismo Urzędu Miasta Płocka jest teoretycznie pismem z odpowiedzią pozytywną, bo informującą o rekrutacjach (mimo, że w jednym zdaniu). W takim przypadku nie jest ono decyzją, a jedynie czynnością materialno-techniczną, od której nie przysługuje droga odwoławcza na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej (odwołanie przysługuje wyłącznie od decyzji czyli np. odmowy udzielenia informacji publicznej).

Jednak zgodnie z jedną z wykładni<sup>13</sup> ustawy o DIP, istnieje możliwość odwołania się na podstawie art. 52 par. 3 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Art. ten brzmi: "Jeżeli ustawa nie przewiduje środków zaskarżenia w sprawie będącej przedmiotem skargi, skargę na akty lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 i 4a, można wnieść po uprzednim wezwaniu na piśmie właściwego organu – w terminie czternastu dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności – do usunięcia naruszenia prawa". Skorzystaliśmy z tej możliwości wnosząc o uzupełnienie odpowiedzi o właściwe elementy<sup>14</sup>.

Powołanie się przez nas na właściwe przepisy spowodowało zdecydowaną zmianę postępowania UM w Płocku. W odpowiedzi na nasze żądanie związane z decyzją prezydenta otrzymaliśmy pocztą wszystkie oczekiwane informacje<sup>15</sup>. Tak samo w sprawie rekrutacji otrzymaliśmy pozytywną odpowiedź zawierającą odpowiednie dane<sup>16</sup>. Opisany powyżej przypadek jest przykładem problemów, z jakimi może zetknąć się obywatel korzystając z prawa do informacji publicznej.

---

<sup>12</sup> Patrz aneks 1.3

<sup>13</sup> Małgorzata Jaśkowska, *Dostęp do informacji publicznych*, Toruń 2002.

<sup>14</sup> patrz aneks 1.6

<sup>15</sup> Patrz aneks 1.4

Aby oddać całość relacji z UM Płocka należy dodać, że w przypadku naszej kolejnej prośby dotyczącej uzyskania informacji na temat wyników przetargów i rekrutacji za następny okres, spotkaliśmy się z życzliwą postawą urzędników, a samą informację uzyskaliśmy w ustawowym terminie.

#### *Dostęp do informacji publicznej - przykład nr 2*

W dniu 4 grudnia 2007 r. zwróciliśmy się do Transportowego Dozoru Technicznego z prośbą o udzielenie informacji na temat rozstrzygniętych w okresie 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz informacji na temat wyników konkursów rozstrzygniętych ww. terminie. TDT zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.) jest państwową osobą prawną prowadzącą działalność publiczną w zakresie dozoru technicznego nad urządzeniami, które mogą stworzyć zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska. TDT powołuje również komisje egzaminacyjne do przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych dla osób ubiegających się o uprawnienia diagnosty samochodowego.

W odpowiedzi z dnia 18 grudnia 2007 r. m.in. odmówiono nam udzielenia informacji na temat rekrutacji, ponieważ *TDT nie może udzielić informacji na temat rekrutacji na stanowiska pracy w TDT, która odbywa się zgodnie z zatwierdzoną instrukcją, gdyż przepis art. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (D.U. z 2002 r. nr 101 poz.926), wyraźnie mówi, że każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych, a przetwarzanie danych osobowych nie może mieć miejsca ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich. Ponadto zgodnie z art. 23 ww. ustawy, TDT nie może przetwarzać danych osobowych osób których dane te dotyczą*<sup>17</sup>.

Nie mogąc zgodzić się z taką argumentacją zwróciliśmy się do Generalnego Inspektora Danych Osobowych z prośbą o ocenę zasadności powoływania się w piśmie TDT na przepisy ustawy o ochronie danych osobowych<sup>18</sup>. W odpowiedzi Biuro GODO oceniło negatywnie sposób interpretacji przez TDT przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, podnosząc że art. 1 ustawy należy traktować jedynie jako wskazówkę interpretacyjną, ponieważ nie wynikają z niej samoistne przesłanki udostępniania danych osobowych. Ponadto *podkreślić należy, że*

---

<sup>16</sup> Patrz aneks 1.7

<sup>17</sup> Patrz aneks 2.1

<sup>18</sup> Patrz aneks 2.2

*przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie mają zastosowania do rozstrzygnięcia o udostępnieniu informacji publicznej*<sup>19</sup>.

Opór TDT pojawił się również przy próbie uzyskania informacji dotyczące podstawy prawnej prowadzonych rekrutacji tj. czy nabór prowadzony jest na podstawie ustawy o pracownikach urzędów państwowych czy też mają zastosowanie inne przepisy. Informacji takiej udzieliło nam dopiero Ministerstwo Infrastruktury, do którego również zwróciliśmy się z tym pytaniem. Z pisma MI<sup>20</sup> dowiedzieliśmy się, że TDT nie jest podmiotem administracji publicznej a w świetle obowiązujących przepisów *brak jest regulacji prawnych, które regulowałyby zatrudnienie w TDT jako odrębne stosunki pracy, a więc do stosunków pracy w TDT ma zastosowanie Kodeks Pracy. [...] rekrutacja na wolne stanowiska pracy odbywa się zgodnie z zatwierdzoną przez Dyrektora TDT instrukcją.*

### *Dostęp do informacji publicznej – przykład nr 3*

W dniu 18 kwietnia 2008 r. zwróciliśmy się do Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej z prośbą o udostępnienie danych dotyczących rekrutacji, jakie miały miejsce w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 marca 2008 r. W odpowiedzi udostępniono nam zbiorcze tabele dotyczące wyników konkursów na stanowiska administracyjne i kierownicze, a obejmujące takie dane jak nazwę stanowiska, liczbę kandydatów, datę rozstrzygnięcia itp. Niestety dane te nie zawierały najważniejszej informacji – imienia i nazwiska osoby zatrudnionej. W ostatnim zdaniu odpowiedzi Poczty Polskiej przeczytaliśmy, że *pozostałe dane dotyczące rekrutacji (m.in. imię i nazwisko zwycięzcy) nie mogą zostać ujawnione ze względu na ochronę danych osobowych* - bez powołania się nawet na konkretny zapis ustawy o ochronie danych osobowych. Takie stanowisko Poczty Polskiej oznacza, że obywatel nie może dowiedzieć o wynikach rekrutacji w jednej z największych firm państwowych korzystającej w swojej działalności ze środków publicznych<sup>21</sup>.

---

<sup>19</sup> Patrz aneks 2.3

<sup>20</sup> Patrz aneks 2.4

<sup>21</sup> Art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej "Poczta Polska" stanowi, że *Poczta Polska otrzymuje z budżetu państwa dotacje: 1) do działalności polegającej na świadczeniu powszechnych usług pocztowych, jeżeli ich świadczenie przynosi stratę, 2) na finansowanie inwestycji.*

### 2.3.2. Problemy związane z formatem uzyskanych danych

Istotną trudnością napotykaną w projekcie było opracowywanie uzyskiwanych danych. Na potrzeby projektu potrzebujemy danych zawierających określone kategorie tematyczne umieszczone w pliku.xls.

Przy opracowywaniu danych darczyńców partii politycznych natrafiono na szereg problemów, które utrudniały standaryzację danych i porównywanie ich z zapisami KRS.

Pierwszym z nich jest brak standardu załączników sprawozdania finansowego partii zawierających dane darczyńców - imię i nazwisko występowało w tej samej kolumnie (PiS, Samoobrona), rozdzielnie (PO) lub w jednym polu razem z ulicą, kodem i miejscowością zamieszkania (PSL). Brak standaryzacji utrudniał i spowolniał opracowywanie danych – a w projekcie opracowywano kilkadziesiąt tysięcy wpłat – nie mówiąc już o niedogodnościach dla jakie musi to sprawiać Państwowej Komisji Wyborczej kontrolującej corocznie sprawozdania wyborcze.

Uciążliwe były też literówki i błędy w pisowniach nazwisk i miejscowości, lub wybiórcze używanie polskich znaków – zjawisko to występowało szczególnie często na listach darczyńców Samoobrony. W przypadku Samoobrony błędy występowały nawet w tytule pliku np. „Wykaz osób wpłacających na konto Samoobrony w roku 2007” mimo, że lista dotyczyła darczyńców partii za rok 2006.

Lista darczyńców Platformy Obywatelskich w roku 2005 zawierała pełne dane darczyńców z dokładnym adresem oraz w wielu przypadkach również z nr PESEL. Niestety w kolejnych latach dane osobowe te zostały ograniczone jedynie do imienia i nazwiska oraz miejscowości zamieszkania – takie ograniczenie danych znacznie utrudniło nam sprawdzanie powiązań między tymi osobami a podmiotami zarejestrowanymi w KRS. Gwoli ścisłości należy stwierdzić, że nie można zarzucać błędowi PO - rozporządzenie Ministra Finansów<sup>22</sup> określające wzór sprawozdania wspomina jedynie o imieniu, nazwisku i miejscowości (bez szczegółowego adresu) zamieszkania.

Inną niedogodnością był różny sposób segregacji danych dotyczących wpłat - część partii przedstawiała listę alfabetyczną darczyńców wraz z podaniem łącznej w skali roku kwoty wpłat,

---

<sup>22</sup> Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. 2003 nr 33 poz. 269) - na podstawie art. 38 ust. 2 i 3a ustawy o partiach politycznych



inne podawały te dane narastająco tj. wyszczególniało wszelkie dokonane wpłaty przez daną osobę oraz sumę w skali roku a w jeszcze innym przypadku dane posortowane były wg daty wpływu darowizny i wymieniały wszystkie poszczególne wpłaty danej osoby.

Jak zostało wcześniej wspomniane wzór sprawozdania (a więc również formatu listy darczyńców partii politycznych) określa rozporządzenie Ministra Finansów. W załączonym do rozporządzenia wzorze sprawozdania tabeli „Źródła pozyskania środków przez partię polityczną (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego)” w pkt I. 1) b) oraz w tabeli „Wpływy i wydatki Funduszu Wyborczego” w pkt A 1) c) określone są wymagane dane darczyńców. Są to jedynie: imię, nazwisko, miejscowość zamieszkania oraz kwota darowizny. Tak wąski zakres danych uniemożliwia pełną identyfikację osób wspierających partie politycznych, a więc tym samym ogranicza realne możliwości kontrolne Państwowej Komisji Wyborczej w tym zakresie oraz możliwości innych podmiotów mających wgląd do sprawozdań partii politycznych, czyli dziennikarzy, organizacji pozarządowych czy innych partii politycznych. Wydaje się więc konieczna nowelizacja ww. rozporządzenia Ministra Finansów polegająca na rozszerzeniu zakresu danych nt. darczyńców przynajmniej o numer PESEL co pozwoliłoby bez żadnej wątpliwości identyfikować darczyńców partii politycznych.

Jeśli chodzi o BIP-y to interesujące dane rzadko występowały w formie tabelarycznej, zazwyczaj były umieszczane w formie pliku.doc lub .pdf i to często każdy przetarg w osobnym pliku. Wymuszało to ręczne kopiowanie danych i standaryzowanie ich w pliku .xls co znacząco wydłużało ten proces. Jeśli potrzebne informacje otrzymywaliśmy bezpośrednio od urzędu to również pojawiały się podobne problemy związane z różnym formatem plików.

### 3. Wnioski i rekomendacje

W wyniku przeprowadzonego projektu nie udało się wykazać istotnych powiązań pomiędzy darczyńcami partii politycznych a wynikami postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i wynikami rekrutacji w monitorowanych instytucjach. Wykazane natomiast zostały wciąż duże ograniczenia w zakresie realizacji prawa do informacji publicznej.

Można wskazać kilka potencjalnych przyczyn nie wykrycia korelacji pomiędzy darczyńcami partii politycznych a wynikami przetargów i rekrutacji.

Pierwsza - optymistyczna - że finansowanie partii politycznych oparte na przeważającym finansowaniu z budżetu państwa (przy dozwolonych wpłatach od osób fizycznych) stanowi skuteczne zabezpieczenie przed sytuacjami niewłaściwie wiążącymi partie polityczne z jej darczyńcami.

Drugą przyczyną może być trudność wykazania takich powiązań na podstawie danych darczyńców partii politycznych zawierających ograniczony zakres danych - przede wszystkim nie zawierających numerów PESEL. Brak tego numeru utrudnia w istotnym stopniu korelację nazwisk darczyńców z podmiotami prawnymi, zmuszając do opierania się na źródłach pośrednich przy udowadnianiu powiązań. Tylko numer PESEL daje pewność, że osoba figurująca w KRS jak np. właściciel firmy jest tą samą, która dokonała darowizny na rzecz partii politycznej.

Trzecia – pesymistyczna – że powiązania pomiędzy darczyńcami a partiami politycznymi są o wiele bardziej ukryte i w większości oparte na nielegalnym finansowaniu, przez co są bardzo trudne do wykrycia poprzez analizę publicznie dostępnych dokumentów dokonywaną przez organizację pozarządową z definicji nie posiadającą uprawnień śledczych.

Można postawić pytanie czy to źle, że nie wykryto w ramach projektu zależności pomiędzy darczyńcami a partiami politycznymi. W krajach, w których tego typu projekty wykazują szereg korelacji np. na Słowacji czy w Stanach Zjednoczonych dozwolone jest finansowanie partii politycznych przez osoby prawne, wykazanie więc takich korelacji jest o wiele bardziej prawdopodobne. Ze względu na wielkość wsparcia dokonywanego przez firmy takie powiązania są bardziej częste i bardziej widoczne. Jednak to, że ww. krajach są one jawne, nie umniejsza faktu, że mają one realny wpływ na podejmowanie decyzji przez polityków.

Z perspektywy projektu można więc powiedzieć, że koncepcja finansowania polskich partii

politycznych z pieniędzy publicznych jest słuszna. Polskie partie polityczne w obecnym systemie mają dużo pieniędzy na swoje potrzeby co pozwala im prowadzić działalność zachowując względną niezależność wobec biznesu. Gdyby te pieniądze w ocenie partii były jednak za małe, mogą one wciąż korzystać z darowizn osób fizycznych – a jak zostało pokazane w podrozdziale 2.1 są to duże kwoty.

Oczywiście trzeba również zachować dozę realizmu - otrzymywanie nawet dużych pieniędzy z budżetu państwa nie oznacza, że partie automatycznie przestają być zainteresowane uzyskaniem środków z innych źródeł. Dlatego niezbędnym składnikiem systemu finansowania partii politycznych ze środków publicznych powinna być odpowiednia, realna i skuteczna kontrola nad finansowaniem partii politycznej dokonywana przez właściwe organy państwowe jak również przez organizacje pozarządowe w ramach dostępu do informacji publicznej.

Niewątpliwie elementem zwiększającym taką kontrolę, zarówno państwową jak i społeczną byłaby nowelizacja rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz.U. 2003 nr 33 poz. 269) nakładająca obowiązek podawania w sprawozdaniu nr PESEL darczyńcy.

Po za tym (a właściwie przede wszystkim) należy wymagać i egzekwować pełne wdrożenie prawa do informacji publicznej tak aby każdy – obywatel czy też organizacja pozarządowa – mógł dowiedzieć się kto wygrał postępowanie przetargowe oraz kto został zatrudniony w instytucji finansowanej z pieniędzy publicznych lub/i działającej w imieniu Państwa. Niestety jak wykazał ten i wiele innych projektów prawo do informacji publicznej jest realizowane w dalece niewystarczającym zakresie.

## Aneks 1.1



### FUNDACJA BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa  
tel. | 48 22 | 5360200  
fax | 48 22 | 5360220  
batory@batory.org.pl  
www.batory.org.pl

#### Rada

Przewodnicząca  
Anna Radziwiłł

Członek honorowy  
George Soros

Jan Krzysztof Bielecki

Bogdan Borusewicz

Wojciech Fibak

prof. Bronisław Geremek

prof. Leszek Kołakowski

prof. Marcin Król

Olga Krzyżanowska

prof. Krzysztof Michalski

Andrzej Olechowski

prof. Zbigniew Pełczyński

bp prof. Tadeusz Pieronek

prof. Andrzej Rapaczynski

prof. Hanna Suchocka

prof. Stanisław Wellisz

Zarząd

Prezes  
Aleksander Smolar

Członkowie

Klaus Bachmann

Nathalie Bolgert

Mirostawa Grabowska

prof. Jacek Kochanowicz

Jarosław Kurski

prof. Andrzej Rychar

prof. Andrzej Ziabicki

Dyrektor

Anna Rozicka

Konto bankowe  
Bank Handlowy  
I oddział Warszawa  
81 1030 1016  
0000 0000 6145 0000



Program Przeciw Korupcji

Warszawa, 7 grudnia 2007 r.

Szanowny Pan

Henryk Łebkowski

p.o. Dyrektora

Wydział Spraw Organizacyjnych

Urzędu Miasta Płocka

Stary Rynek 1

09-400 Płock

Szanowny Panie,

Program Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego prowadzi projekt monitoringu wydatkowania funduszy publicznych w wybranych instytucjach samorządowych, m.in. podległych Urzędowi Miasta Płocka. W ramach projektu gromadzimy dane na temat przetargów i zamówień publicznych udzielanych przez te instytucje oraz prowadzonych przez nie postępowań rekrutacyjnych.

Niestety na stronach internetowych i Biuletynie Informacji Publicznej miasta Płocka znajduje się ograniczona ilość informacji na interesujący nas temat. W związku z tym **zwracamy się z uprzejmą prośbą o udostępnienie nam w wersji elektronicznej danych dotyczących rozstrzygniętych w okresie od 1 stycznia 2006 do 30 czerwca 2007 postępowań w sprawie udzielenia zamówienia publicznego przez miasto oraz informacji na temat wyników konkursów na stanowiska w instytucjach podległych Urzędowi Miasta Płocka, jakie zostały rozstrzygnięte ww. okresie.**

Na interesujące nas dane dotyczące zamówień publicznych składają się: przedmiot zamówienia, rodzaj zamówienia, tryb udzielenia zamówienia, kryteria oceny ofert, termin składania ofert, liczba oferentów, wybrany oferent oraz wartość zamówienia, zaś w przypadku procesów rekrutacyjnych: stanowisko będące przedmiotem konkursu, liczba kandydatów, data rozstrzygnięcia konkursu, oraz jego zwycięzca.

Mamy nadzieję na pozytywne rozpatrzenie naszej prośby. Dane w wersji elektronicznej prosilibyśmy przesłać na adres e-mail [msolon@batory.org.pl](mailto:msolon@batory.org.pl)

Z poważaniem

Marek Solon-Lipiński

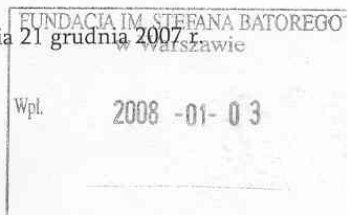
Program Przeciw Korupcji  
Fundacji im. Stefana Batorego

## Aneks 1.2

# PREZYDENT MIASTA PŁOCKA

WSO.I. ZO.07190/WZP/05/07

Płock, dnia 21 grudnia 2007 r.



### DECYZJA 1/07

Na podstawie art. 1 ust. 1, art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz art. 16 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U Nr 112, poz. 1198 ze zm) oraz art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego

odmawiam

udzielenia informacji publicznej Fundacji im. Stefana Batorego, na wniosek o udostępnienie informacji publicznej złożony w dniu 07.12.2007r. w zakresie udostępnienia informacji na temat przetargów i zamówień publicznych udzielanych przez instytucje samorządowe podległe Urzędowi Miasta Płocka.

### Uzasadnienie

Fundacja im. Stefana Batorego złożyła w dniu 07.12.2007 r. wniosek o udostępnienie informacji publicznej w zakresie udostępnienia informacji publicznej złożony w dniu 07.12.2007r. w zakresie udostępnienia informacji na temat przetargów i zamówień publicznych udzielanych przez instytucje samorządowe podległe Urzędowi Miasta Płocka.

Ponieważ brak jest żądanych dokumentów, niemożliwym jest ich udostępnienie wnioskodawcy w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej(Dz.U Nr 112, poz 1198 ze zm).

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U Nr 112, poz 1198 ze zm) odmowa udostępnienia informacji publicznej oraz umorzenie postępowania o udostępnienie informacji publicznej w przypadku określonym w art. 14 ust. 2 przez organ władzy publicznej następuje w drodze decyzji.

Nieudzielenie informacji publicznej z powodu jej nieposiadania jest odmową dla której ustawa o dostępie do informacji publicznej przewiduje formę decyzji administracyjnej (Agnieszka Knopkiewicz - RPEiS 2004/4/97).

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Płocku ul. Królewiecka 27 ,09-402 Płock w terminie 14 dni od otrzymania niniejszej decyzji za pośrednictwem Prezydenta Miasta Płocka.

Otrzymują:

1. Fundacja im. Stefana Batorego  
00-215 Warszawa ul. Sapieżyńska 10a
2. KP WZP a/a

Z. up. Prezydenta Miasta Płocka  
  
Magdalena Samoraj  
DYREKTOR  
Kancelarii Prezydenta Miasta

## Aneks 1.3



### FUNDACJA BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa  
tel. |48 22| 5360200  
fax |48 22| 5360220  
batory@batory.org.pl  
www.batory.org.pl



Program Przeciw Korupcji

Warszawa, 4 stycznia 2008 r.

#### Rada

Przewodnicząca  
**Anna Radziwiłł**

Członek honorowy  
**George Soros**

**Jan Krzysztof Bielecki**

**Bogdan Borusewicz**

**Wojciech Fibak**

prof. **Bronisław Geremek**

prof. **Leszek Kołakowski**

prof. **Marcin Król**

**Olga Krzyżanowska**

prof. **Krzysztof Michalski**

**Andrzej Olechowski**

prof. **Zbigniew Pelczyński**

bp prof. **Tadeusz Pieronek**

prof. **Andrzej Rapaczyński**

prof. **Hanna Suchocka**

prof. **Stanisław Wellisz**

#### Zarząd

Prezes  
**Aleksander Smolar**

Członkowie

**Klaus Bachmann**

**Nathalie Bolger**

**Mirostawa Grabowska**

prof. **Jacek Kochanowicz**

**Jarosław Kurski**

prof. **Andrzej Rychard**

prof. **Andrzej Ziabicki**

Dyrektor  
**Anna Rozicka**

Szanowny Pan  
**Mirostawa Milewski**  
Prezydent Miasta Płocka  
Stary Rynek 1  
09-400 Płock

dot. WSO.I.ZO.07190/WZP/05/07

#### Żądanie uzupełnienia decyzji

Na podstawie art. 111 par. 1 Kpa wnosimy o uzupełnienie decyzji nr 1/07 z dnia 21 grudnia 2007 r. wydanej przez Prezydenta Miasta Płocka w kwestii rozstrzygnięcia o udzielenie informacji na temat przetargów i zamówień publicznych udzielonych przez instytucje samorządowe podległe Urzędowi Miasta Płocka.

W swojej decyzji Prezydent Miasta Płocka odnosi się do udzielenia informacji na temat przetargów i zamówień publicznych udzielonych przez instytucje samorządowe podległe Urzędowi Miasta Płocka.

Fundacja im. Stefana Batorego w swoim wniosku z dnia 7 grudnia 2007 r. wnosila natomiast o udzielenia informacji „w sprawie udzielenia zamówienia publicznego przez miasto” tj. Urząd Miasta Płocka. Zgodnie z informacją zawartą na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urząd planował w pierwszej połowie 2007 r. blisko 150 przetargów, w związku z tym uważamy że istnieją dokumenty dotyczące wnioskowanego przez nas okresu tj. za 2006 r. i pierwszą połowę 2007 r.

Mamy nadzieję na uzupełnienie odpowiedzi o ww. elementy.

**Adam Sawicki**  
Koordynator projektu monitoringu  
Fundacja im. Stefana Batorego

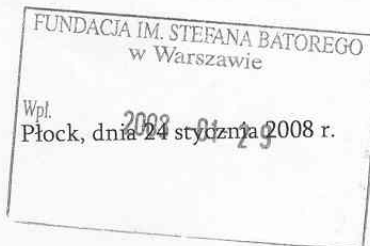
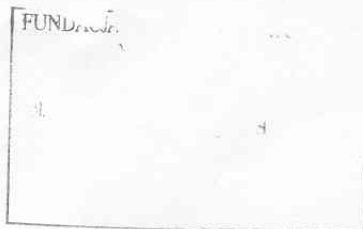
Konto bankowe  
Bank Handlowy  
I oddział Warszawa  
81 1030 1016  
0000 0000 6145 0000

Aneks 1.4

**URZĄD MIASTA PŁOCKA**

Kancelaria Prezydenta Miasta  
Wydział Zamówień Publicznych  
09-400 Płock, Stary Rynek 1

WSO.I.ZO.07190/WZP/05/07-08



Fundacja im. Stefana Batorego  
00-215 Warszawa  
ul. Sapieżyńska 10a

Urząd Miasta Płocka Wydział Zamówień Publicznych w odpowiedzi na pismo z dnia 4 stycznia 2008 r. - w załączeniu przesyła istniejące w Wydziale wykazy zrealizowanych postępowań przetargowych w Urzędzie Miasta Płocka :

- Wykaz zrealizowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w 2006 roku.
- Wykaz zrealizowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w pierwszej połowie 2007 roku.

DYREKTOR  
Wydziału Zamówień Publicznych  
*Tomasz Chojnacki*  
Tomasz Chojnacki

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

## Aneks 1.5

**URZĄD MIASTA PŁOCKA**

Wydział Spraw Organizacyjnych  
Oddział Organizacyjny  
09-400 Płock, Stary Rynek 1

WSO.IZO – 0719 / 10 / 07

FUNDACJA IM. STEFANA BATOREGO  
w Warszawie

Wpł. 2008 -01- 03

Płock, dnia 19 grudnia 2007 r.

**FUNDACJA BATOREGO**

**ul. Sapieżyńska 10 a**

**00-215 Warszawa**

W związku z pismem z dnia 07 grudnia 2007 roku informuję, iż w okresie od dnia 01 stycznia 2006 roku do dnia 30 czerwca 2007 roku przeprowadzono 3 konkursy na stanowiska dyrektorów instytucji kultury oraz 2 nabory na stanowisko dyrektora i komendanta jednostek organizacyjnych podległych Urzędowi Miasta Płocka.

  
D. o. Wydział Organizacyjnych  
Henryk Lebkowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. WSO.IZO – a/a



## Aneks 1.6



### FUNDACJA BATOREGO

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa  
tel. [48 22] 5360200  
fax [48 22] 5360220  
batory@batory.org.pl  
www.batory.org.pl



Program Przeciw Korupcji

Warszawa, 4 stycznia 2008 r.

#### Rada

Przewodnicząca  
Anna Radziwiłł

Członek honorowy  
George Soros

Jan Krzysztof Bielecki

Bogdan Borusewicz

Wojciech Fibak

prof. Bronisław Geremek

prof. Leszek Kołakowski

prof. Marcin Król

Olga Krzyżanowska

prof. Krzysztof Michalski

Andrzej Olechowski

prof. Zbigniew Pelczyński

bp prof. Tadeusz Pieronek

prof. Andrzej Rapaczynski

prof. Hanna Suchocka

prof. Stanisław Wellisz

#### Zarząd

Prezes  
Aleksander Smolar

Członkowie

Klaus Bachmann

Nathalie Bolger

Mirostawa Grabowska

prof. Jacek Kochanowicz

Jarostaw Kurski

prof. Andrzej Rychard

prof. Andrzej Ziabicki

#### Dyrektor

Anna Rozicka

Szanowny Pan

Henryk Łebkowski

p.o. Dyrektora

Wydziału Spraw Organizacyjnych

Stary Rynek 1

09-400 Płock

dot. WSO.I.ZO.0719/10/07

Na podstawie art. 52 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wnosimy o uzupełnienie odpowiedzi z dnia 19 grudnia 2007 r. udzielonej przez p.o. Dyrektora Wydziału Spraw Organizacyjnych dotyczącej udzielenia informacji na temat wyników konkursów na stanowiska w instytucjach podległych Urzędowi Miasta Płocka.

W swojej odpowiedzi p.o. Dyrektora Wydziału Spraw Organizacyjnych informuje jedynie o liczbie przeprowadzonych konkursów i naborów na stanowiska w instytucjach podległych Urzędowi Miasta Płocka.

Fundacja im. Stefana Batorego w swoim wniosku z dnia 7 grudnia 2007 r. wносиła natomiast o udzielenie informacji nt. procesów rekrutacyjnych obejmującej: „stanowisko będące przedmiotem konkursu, liczbę kandydatów, datę rozstrzygnięcia konkursu, oraz jego zwycięzcę”.

Mamy nadzieję na uzupełnienie odpowiedzi o ww. elementy.

Adam Sawicki

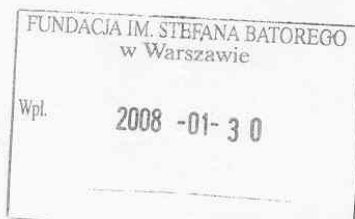
Koordynator projektu monitoringu

Fundacja im. Stefana Batorego

Aneks 1.7

**URZĄD MIASTA PŁOCKA**  
Wydział Spraw Organizacyjnych  
09-400 Płock, Stary Rynek 1

WSO.I.ZO – 07190/10/2/07/08



Płock, dnia 24 stycznia 2008 r.

**FUNDACJA BATOREGO**  
ul. Sapieżyńska 10 a  
00-215 Warszawa

W związku z pismem z dnia 04 stycznia 2008 roku w przekazuję informację dotyczącą przeprowadzonych przez Urząd Miasta Płocka konkursów i naborów na kierowników jednostek organizacyjnych miasta Płocka.

L.p.	Przedmiot konkursu/ naboru	Liczba kandydatów spełniających wymagania formalne	Data rozstrzygnięcia konkursu	Imię i nazwisko osoby wyłonionej w ramach przeprowadzonego naboru lub konkursu
1.	Dyrektor Książnicy Płockiej im. Władysława Broniewskiego w Płocku (konkurs)	5 osób	01.04.2006 r.	Maria Zalewska - Mikulska
2.	Komendant Straży Miejskiej w Płocku (nabór)	4 osoby	16.08.2006 r.	Jacek Fuz
3.	Dyrektor Miejskiego Zespołu Obiektów Sportowych w Płocku (nabór)	6 osób	01.03.2007 r.	Dariusz Słomczewski
4.	Dyrektor Płockiej Galerii Sztuki (konkurs)	2 osoby	16.04.2007 r.	Jerzy Mazuś

Jednocześnie informuję, iż w naszym piśmie z dnia 19 grudnia 2007 r. WSO.I.ZO-0719/10/07 omyłkowo podano 3 konkursy, a powinny być 2.

Otrzymują:  
1. Adresat  
2. WSO.I.ZO – a/a

p.o. **DIREKTORA**  
Wydziału Spraw Organizacyjnych  
*Henryk Lebkowski*  
Henryk Lebkowski

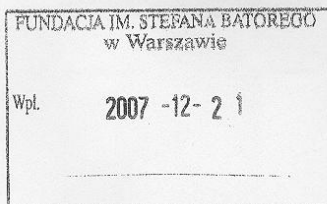
## Aneks 2.1

Warszawa, dnia 16 grudnia 2007 r.

### TRANSPORTOWY DOZÓR TECHNICZNY

ul. Chałubińskiego 4, 00-928 Warszawa  
tel. (022) 8302130, fax. (022) 8302222

TDT.A.380/42369/07



Pan  
Aleksander **SMOLAR**  
Prezes  
Fundacji im Stefan Batorego  
ul. Sapieżyńska 10 a  
00-215 Warszawa

W odpowiedzi na pismo przesłane faxem Pana Marka Solon-Lipińskiego z Programu Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego z dnia 4 grudnia 2007 r. w sprawie udostępnienia informacji na temat rozstrzygniętych w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2007 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz informacji na temat wyników konkursów na stanowiska, jakie zostały rozstrzygnięte w ww. okresie, uprzejmie informuję, co następuje:

Transportowy Dozór Techniczny jest jednostką samofinansującą się tzn. nie otrzymuje żadnych środków z budżetu Państwa, a także nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa a Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania TDT – art.42 ust 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz.U. z 2000 Nr 122, poz. 1321 z późn. zm.) a pracownicy TDT nie są pracownikami służby cywilnej.

Transportowy Dozór Techniczny (TDT) udostępnia na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej informacje o przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień w takim zakresie, w jakim wymaga tego istotny interes publiczny lub istotny interes państwa. Postępowania przeprowadzane są zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 ze zm.) w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

Należy podkreślić, że zamówienia były i są udzielane wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ww. ustawy, a prawidłowość stosowanych w TDT procedur regularnie podlega kontroli jednostek nadzorujących.


Zgodnie z zasadą jawności znajdującą swoje odzwierciedlenie w wydanym na podstawie ww. ustawy Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 października 2007 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2007 r. Nr 202, poz.1463) Zamawiający umożliwia w swojej siedzibie sporządzenia kopii lub odpisu protokołu. Jeżeli życzą sobie Państwo wglądu do protokołów konkretnych postępowań, to uprzejmie prosimy o kontakt upoważnionego przez Państwa pracownika z pracownikiem TDT odpowiedzialnym za protokoły, tj. Panią Elżbietą Krenc, która w najszybszym możliwym terminie umówi się z Państwem w celu umożliwienia dokonania powyższych czynności.

Postępowania o udzielenie zamówień, zgodnie z art. 8 ww. ustawy są jawne, ale TDT może ograniczyć dostęp do informacji związanych z postępowaniem lub wręcz nie ujawnić ich, gdyż mogą one stanowić tajemnicę przedsiębiorstw w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Wykonawcy przy składaniu ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniach zastrzegają o nie udostępnianiu wszelkich informacji na powyższy temat. Pragnę Pana Prezesa poinformować, że zgodnie z art. 58 ust. 3 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych prowadzone negocjacje mają charakter poufny, w którym żadna ze stron nie może bez drugiej strony ujawnić informacji technicznych i handlowych związanych z negocjacjami.

Ponadto zgodnie z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 stycznia 1998 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. nr.153 poz. 1503 ) TDT nie może ujawniać do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne oraz inne informacje posiadające wartość gospodarczą i stanowiące jednocześnie tajemnicę tych przedsiębiorstw.

Transportowy Dozór Techniczny informuje, że zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie wszczęte jak i zakończone postępowania przetargowe zamieszcza na stronie internetowej TDT oraz na stronie internetowej Biuletynu Zamówień Publicznych.

TDT nie może udzielić informacji na temat rekrutacji na stanowiska pracy w TDT, która odbywa się zgodnie z zatwierdzoną instrukcją, gdyż przepis art. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych ( D. U. z 2002 r. nr 101 poz. 926), wyraźnie mówi, że każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych, a przetwarzanie danych osobowych nie może mieć miejsca ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich. Ponadto zgodnie z art. 23 ww. ustawy, TDT nie może przetwarzać danych osobowych osób, których dane te dotyczą.

DYREKTOR  
  
inż. Jan Urbanowicz



FUNDACJA  
IM. STEFANA BATOREGO

ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa  
tel. |48 22| 5360200  
fax |48 22| 5360220  
batory@batory.org.pl  
www.batory.org.pl



Program Przeciw Korupcji

Rada

Przewodnicząca  
Anna Radziwiłł

Członek honorowy  
George Soros

Jan Krzysztof Bielecki

Bogdan Borusewicz

Wojciech Fibak

prof. Bronisław Geremek

prof. Leszek Kotakowski

prof. Marcin Król

Olga Krzyżanowska

prof. Krzysztof Michalski

Andrzej Olechowski

prof. Zbigniew Pelczyński

bp prof. Tadeusz Pieronek

prof. Andrzej Rapaczyński

prof. Hanna Suchocka

prof. Stanisław Wellisz

Zarząd

Prezes  
Aleksander Smolar

Członkowie

Klaus Bachmann  
Nathalie Bolgert  
Mirostawa Grabowska  
prof. Jacek Kochanowicz  
Jarostaw Kurski  
prof. Andrzej Rychard  
prof. Andrzej Ziabicki

Dyrektor  
Anna Rozicka

Konto bankowe  
Bank Handlowy  
I oddział Warszawa  
81 1030 1016  
0000 0000 6145 0000

Warszawa, 5 lutego 2008 r.

Szanowny Pan  
Michał Serzycki  
Generalny Inspektor  
Ochrony Danych Osobowych  
ul. Stawki 2  
00-193 Warszawa

Szanowny Panie Inspektorze,

Zwracamy się z prośbą o ocenę zgodności z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych odmowy Transportowego Dozoru Technicznego udzielenia informacji na temat rekrutacji prowadzonych w tej instytucji.

Transportowy Dozór Techniczny został powołany Ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym. TDT jest państwową osobą prawną (art. 42 ustawy) i podlega ministrowi właściwemu do spraw transportu (art. 43 ustawy).

Program Przeciw Korupcji Fundacji im. Stefana Batorego w związku z prowadzonym projektem monitoringu wydatkowania funduszy publicznych zwrócił się do Transportowego Dozoru Technicznego z prośbą o udostępnienie informacji m.in. na temat wyników konkursów na stanowiska pracy w TDT. Otrzymałmy poniższą odpowiedź (pełny tekst w załączeniu):

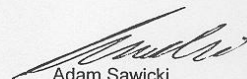
*TDT nie może udzielić informacji na temat rekrutacji na stanowiska pracy w TDT, która odbywa się zgodnie z zatwierdzoną instrukcją, gdyż przepis art. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (D.U. z 2002 r. nr 101 poz.926), wyraźnie mówi że każdy ma prawo do ochrony dotyczących go danych osobowych, a przetwarzanie danych osobowych nie może mieć miejsca ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich. Ponadto zgodnie z art. 23 ww. ustawy, TDT nie może przetwarzać danych osobowych osób których dane te dotyczą.*



W naszej ocenie taka interpretacja ogranicza prawo do informacji publicznej związanej z funkcjonowaniem instytucji państwowej jaką jest Transportowy Dozór Techniczny. Uprzejmie prosimy o ocenę czy odmowa TDT mieści się w wyjątku przewidzianym w art. 5 ust. 2 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Mamy nadzieję na pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Łączę wyrazy szacunku



Adam Sawicki

Program Przeciw Korupcji

Fundacji im. Stefana Batorego

zał. 1



**BIURO  
GENERALNEGO INSPEKTORA  
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH**  
Departament Orzecznictwa, Legislacji i Skarg

Warszawa, dnia 07 marca 2008 r.

DOLiS-035-196/08/6124/08

**Pan  
Adam Sawicki  
Program Przeciw Korupcji  
Fundacji im. Stefana Batorego  
ul. Sapieżyńska 10a  
00 – 215 Warszawa**

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 5 lutego 2008 r. uprzejmie informuję, że jeżeli dany podmiot wnosi o udostępnienie informacji na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, ze zm.), to organ władzy publicznej lub inny podmiot wykonujący zadania publiczne, do którego wpłynął wniosek o udostępnienie informacji publicznej, powinien w pierwszej kolejności dokonać oceny, czy określona informacja rzeczywiście stanowi informację publiczną w rozumieniu tej ustawy, a jeśli tak, to nawet w przypadku, gdy informacja publiczna obejmuje dane osobowe, powinien postępować zgodnie z przepisami tego aktu prawnego.

Informacją publiczną – jak stanowi art. 1 ust. 1 powołanej ustawy – jest każda informacja o sprawach publicznych i podlega ona udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w tej ustawie. Kategorie informacji publicznej podlegające udostępnieniu określone zostały w art. 6, jednakże katalog ten nie ma charakteru zamkniętego, albowiem w powołanym przepisie ustawodawca użył zwrotu „w szczególności o”.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 tej ustawy, na zasadach i w trybie określonym w jej przepisach, każdemu przysługuje prawo dostępu do informacji publicznej. Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego (ust. 2). Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu jedynie w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic

ustawowo chronionych, jak również ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa (art. 5 ust. 1 i 2 ustawy).

Z cytowanych przepisów wynika, iż dostęp do informacji publicznej jest regułą, od której wyjątki nie powinny być interpretowane rozszerzająco. Zaznaczyć przy tym należy, iż w każdym przypadku o udostępnieniu informacji publicznej rozstrzyga podmiot, do którego o te informacje się zwrócono. Wyłącznie w jego gestii pozostaje ocena, czy określone informacje mieszczą się w zakresie pojęcia informacji publicznej i czy ich udostępnienie na gruncie przepisów wyżej powołanej ustawy jest prawnie dopuszczalne. Rozstrzygnięcia o odmowie udostępnienia określonych informacji podejmowane na podstawie konkretnego, precyzyjnie ustalonego stanu faktycznego podlegają – w zależności od podstaw odmowy – kontroli sądów administracyjnych lub powszechnych. Zgodnie bowiem z art. 22 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, podmiotowi, któremu odmówiono prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na wyłączenie jej jawności z powołaniem się na ochronę danych osobowych, prawo do prywatności oraz tajemnicę inną niż państwowa, służbowa, skarbowa lub statystyczna, przysługuje prawo wniesienia powództwa do sądu powszechnego o udostępnienie takiej informacji.

Wobec powyższego mogę jedynie zwrócić Pana uwagę na wielokrotnie zajmowane przez Trybunał Konstytucyjny stanowisko, że prawo dostępu do informacji nie ma charakteru bezwzględnego, a jego granice wyznaczone są m.in. przez konieczność respektowania praw i wolności innych podmiotów, w tym przez konstytucyjnie gwarantowane prawo do ochrony życia prywatnego, o którym mowa w art. 47 i 51 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 marca 2006 r. sygn. akt K 17/05). Trybunał Konstytucyjny podkreślił również, że w ramach zderzenia się dwu wartości – z jednej strony konstytucyjnego prawa do informacji, z drugiej prawa do prywatności – nie można bezwzględnie przyznać priorytetu temu pierwszemu. Nie istnieje formuła „zagwarantowania obywatelom dostępu do informacji za wszelką cenę” (wyrok z dnia 19 czerwca 2002 r. sygn. K 11/02, OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 43). W w/w wyroku z dnia 20 marca 2006 r. Trybunał Konstytucyjny w sposób wyraźny wskazał również, iż „art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej zakreśla ograniczenia prawa do informacji publicznej. Ograniczenie ze względu na prywatność lub tajemnicę chronioną przepisami prawa nie dotyczy jednak – jak stanowi art. 5 ust. 2 ustawy – informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im



prawa. Ten ostatni przypadek obejmuje sytuacje, w których zgoda wyłącza bezprawność naruszenia dobra osobistego w postaci prywatności.”

Niezależnie od powyższego należy negatywnie ocenić zaprezentowany w piśmie Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego z dnia 18 grudnia 2007 r. (sygn. TDT.A.380/12369/07) sposób interpretacji przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.). Cytowany art. 1 powołanej ustawy stanowi bowiem w ust. 2: „*Przetwarzanie danych osobowych może mieć miejsce ze względu na dobro publiczne, dobro osoby, której dane dotyczą, lub dobro osób trzecich w zakresie i trybie określonym ustawą.*” Przepis ten należy traktować jedynie jako wskazówkę interpretacyjną, albowiem nie wynikają z niego samoistne przesłanki dopuszczalności przetwarzania (w tym udostępniania) danych osobowych, które to - w odniesieniu do danych osobowych tzw. zwykłych (jak np. imię i nazwisko, adres) - określone zostały w art. 23 ust. 1, zaś danych szczególnie chronionych wymienionych w art. 27 ust. 1 – w art. 27 ust. 2 ustawy. Podkreślić należy, że przepisy ustawy o ochronie danych osobowych nie mają zastosowania do rozstrzygnięcia o udostępnianiu informacji publicznej.

Z up. Generalnego Inspektora  
Ochrony Danych Osobowych  
Z-ca Dyrektora Departamentu Przechowywania,  
Legislacji i Skarg

*Sylvia Mizgerek*



**FUNDACJA  
BATOREGO**

IM. STEFANA

ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa  
tel. |48 22| 5360200  
fax |48 22| 5360220  
batory@batory.org.pl  
www.batory.org.pl



Program Przeciw Korupcji

**Rada**

Przewodnicząca  
**Anna Radziwiłł**

Członek honorowy  
**George Soros**

**Jan Krzysztof Bielecki**

**Bogdan Borusewicz**

**Wojciech Fibak**

prof. **Bronisław Geremek**

prof. **Leszek Kotakowski**

prof. **Marcin Król**

**Olga Krzyżanowska**

prof. **Krzysztof Michalski**

**Andrzej Olechowski**

prof. **Zbigniew Pelczyński**

bp prof. **Tadeusz Pieronek**

prof. **Andrzej Rapaczyński**

prof. **Hanna Suchocka**

prof. **Stanisław Wellisz**

**Zarząd**

Prezes  
**Aleksander Smolar**

Członkowie  
**Klaus Bachmann**  
**Nathalie Bolgert**  
**Mirosława Grabowska**  
prof. **Jacek Kochanowicz**  
**Jarosław Kurski**  
prof. **Andrzej Rychard**  
prof. **Andrzej Ziabicki**

Dyrektor  
**Anna Rozicka**

Konto bankowe  
Bank Handlowy  
I oddział Warszawa  
81 1030 1016  
0000 0000 6145 0000

Warszawa, 4 lutego 2008 r.

Szanowny Pan

**Tadeusz Jarmuziewicz**

Sekretarz Stanu

Ministerstwo Infrastruktury

ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W związku ze sprawowanym przez Pana Ministra nadzorem nad Transportowym Dozorem Technicznym zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie czy Transportowy Dozór Techniczny przeprowadzając rekrutację na wolne stanowiska pracy kieruje się przepisami Ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, ewentualnie wskazanie właściwej podstawy prawnej.

Niestety dział prawny TDT w rozmowie telefonicznej odmówił udzielenia odpowiedzi na ww. pytanie. Z zaskoczeniem przyjęliśmy wyjaśnienie, że odpowiedź na to pytanie może być udzielona wyłącznie w kontekście konkretnej sytuacji faktycznej związanej z pytaniem.

Mamy nadzieję na pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Łączę wyrazy szacunku

**Adam Sawicki**

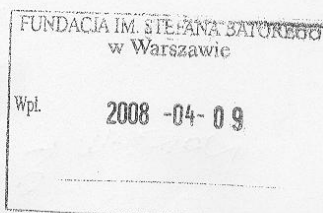
Program Przeciw Korupcji

Fundacji im. Stefana Batorego

Warszawa dnia, 03 kwietnia 2008 r.

**MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY**  
**Departament Transportu Drogowego**

TD-5t-5111-20/08



**Fundacja im. Stefana Batorego**  
**Program Przeciw Korupcji**  
ul. Sapieżyńska 10a  
00-215 Warszawa

Odpowiadając na pismo z dnia 4 lutego 2008 r. w sprawie rekrutacji na wolne stanowiska pracy w Transportowym Dozorze Technicznym, Departament Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury uprzejmie informuje, że Transportowy Dozór Techniczny nie jest podmiotem administracji publicznej, w związku z czym nie podlega zapisom ustawy – O pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2001, Nr 86, poz. 953, z późn. zm.). Przepis art. 1 ww. ustawy wskazuje wprost podmioty zobowiązane do jej stosowania. Wynika z niego jednoznacznie, że w stosunku do państwowej osoby prawnej – jaką jest TDT – ustawa ta nie ma zastosowania.

W świetle obowiązujących przepisów prawa brak jest regulacji prawnych, które regulowałyby zatrudnienie w TDT jako odrębne stosunki pracy zaliczając je do pewnych grup zawodowych i wskazując przepisy, które miałyby pierwszeństwo w stosowaniu przez kodeksem pracy (art. 5 tegoż kodeksu). Wobec więc braku takich uregulowań – do stosunków pracy w TDT ma zastosowanie kodeks pracy, a zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej - W sprawie nadania statutu Transportowemu Dozorowi Technicznemu (Dz. U. z 2001 r. Nr 16, poz. 184, z późn. zm.), Dyrektor TDT wykonuje czynności w zakresie prawa pracy.

Potrzeby kadrowe TDT realizowane są w oparciu o zatwierdzony plan zatrudnienia. W jednostce dozoru technicznego rekrutacja na wolne stanowiska pracy odbywa się zgodnie z zatwierdzoną przez Dyrektora TDT instrukcją „Zasady i tryb zatrudniania pracowników TDT”. Ogłoszenia dotyczące potrzeb kadrowych TDT zamieszczane są na stronie internetowej TDT, w odpowiednich urzędach pracy i w prasie.

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departamentu Transportu Drogowego

Bogdan Oleksiak

Do wiadomości:  
Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego



**POCZTA POLSKA**  
**Dyrekcja Generalna Poczty Polskiej**  
**Biuro Polityki Personalnej**

Pani  
**Agnieszka Włodarczyk**  
**Fundacja im. Stefana Batorego**  
**Ul. Sapieżyńska 10a**  
**00-215 Warszawa**

Nasz znak: BPP/ 941/AK/DZZL/2008

Data: 20.06.2008 roku

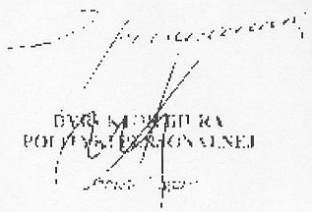
Sprawa: dane dotyczące rekrutacji w Poczcie Polskiej.

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 kwietnia 2008 r. dotyczące prośby o udostępnienie danych na temat rekrutacji jakie miały miejsce w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 31 marca 2008 roku przekazuję informację na temat rekrutacji na stanowiska administracyjne i kierownicze, które miały miejsce w Centralach Centrów PP oraz w Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej w okresie od 1 marca 2006 r. (dopiero od tego okresu w PP rozpoczęła się ewidencja rekrutacji) do 31 maja 2008 r.

Dane obejmują przede wszystkim:

- nazwę stanowiska, na które prowadzona była rekrutacja,
- ilość osób, które były zainteresowaną ofertą,
- termin nadsyłania zgłoszeń,
- informację czy była to rekrutacja zewnętrzna czy wewnętrzna,
- termin zakończenia rekrutacji (jeśli zakończyła się zatrudnieniem kandydata)

Pozostałe dane dotyczące rekrutacji (m.in. imię i nazwisko zwycięzcy) nie mogą zostać ujawnione ze względu na ochronę danych osobowych.

  
DYREKCJA GENERALNA  
POCZTY POLSKIEJ

[www.poczta-polska.pl](http://www.poczta-polska.pl)

państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”

Adres siedziby przedsiębiorstwa:

ul. Rakowiecka 26, 00-940 Warszawa  
tel. 0-22-656-50 00, faks 0-22-656-55 90  
NIP 525-000-73-13, KRS 00 00 10 39 29  
Sąd rejestrowy: Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy

Adres biura:

ul. Rakowiecka 26  
00-940 Warszawa  
tel. 0-22-656-59-46  
faks 0-22-826-85-11

